

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

8564 J₂
Warszawa, dn. 24. III. 22 r.

Oddział II.

8737

№/II.

Do
Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikaty
prasowe z Moskwy i z Rygi.

Szef Wydziału Organizacyjnego

[Signature]
major.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNIK WYDZIAŁU
8564 J₂
Wysłano dnia 30. III 22 roku
Wysłano dnia 1922 roku
Załączników

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Komunikat prasowy

z dn. 20. III. 22 r.

R I G A

Bolesławski "Nowyj Put" zamieszcza następującą depeszę z Moskwy:
Rząd polski odnowił zgodę na otwarcie rosyjskiego konsulatu w Gdańsku. Polska
przeszkadza Gdańskowi rozwijać jego stosunki handlowe z Rosją. Polska opłaca port
Gdański i Helony.

Budżet Latvji na rok 1922 i 1923 przewiduje wydatki państwowe w sumie
7 miliardów 507 milionów 2 tysięcy 36 rubli letewskich, zaś dochody 6 miliardów
851 milionów 204 tysięcy 98 rubli. Deficyt wyniesie więc 755 milionów 700 tysięcy
rubli. Rząd chce go uniknąć zmniejszając ilość urzędników. Wydatki administracyjne

Sowiety zapropozowały posowną konferencję państw bałtyckich przed
Genewą. Tym razem w Moskwie. Przejazdem do Warszawy w ciągu dwóch dni przebywali
w Rydze fiński minister spraw zagranicznych Kollati i estoński Piip. Prezy-
dent państwa i gromad ministrów wydali dla nich oficjalne przyjęcie z udziałem
przedstawicieli polski, Finlandji i Estonji.

Rewel. de Władywostoku odkryte spisek komunistyczny przeciwko rządowi
Merkukowa. Aresztowano 90 komunistów.

Moskwa. W.C.I.K. ogłosił dekret o monopoli rządowym w zakresie handlu
szarpanego.

Tyflis. Rząd moskiewski specjalnym dekretem zabrał od przedstawicieli
państw obcych w Tyflisie opuszczenia tego miasta. Jest to dowodem ostatecznej
likwidacji lokalnej pseudo-autonomji.

Komunikat prasowy

z dn. 21. III. 22 r.

R I G A

"Siegodnia" zamieszcza wywiad z przesem ministrów Łejerowiczem odnośnie
konferencji warszawskiej. Łejerowicz uważa za najważniejszy wynik konferencji
warszawskiej punkt uchwał dotyczący się ważnego stanowiska państw zainteresowa-
nych,

na wypadek jeŝliby jedno z nich zostało sprowokowane przez napaść wojenną. Pytany w sprawie litewskiej Mejerowicz oŝwiadczył, że sprawa ta była tematem rozmów w Warszawie i że Polska obiecała wstrzymać się od wszelkich kroków, które mogłyby zaostrzyć stosunek do Litwy. Odmowy sowietów wzięcia udziału w konferencji warszawskiej w charakterze informacyjnym Mejerowicz nie umie wytłomaczyć. Twierdzi jednakże, że nie sądzi, aby Rosja sow. miała zamiary napaŝnicze, przynajmniej przed wyklarowaniem się wyników konferencji genueńskiej. Na pytanie czy prowadzi oddzielne konferencyjne pertraktacje w sprawach polsko-litewskich z ministrem Skirunttem, Mejerowicz odpowiada twierdząco i przyznaje, iż Polska wysunęła kwestję odzyskania obywateli polskich wedle wartości wyklaszczonych, a naleŝących do nich przedtem gruntów nie dalej, jak w terminie trzyletnim, a takŝe poruszyła sprawę szczególnego uprzywilejowania polskiej mniejszości narodowej na Litwie.

Przes ministrów estońskich Piip w wywiadzie zamieszczonym równieŝ w gazecie "Siedziŝnia" konstatuje, iż oficjalnych pertraktacji co do uznania Litwy przez Polskę na konferencji warszawskiej nie było, że jednak moŝliwym jest, że poruszono ten temat na stronie. W kaŝdym razie państwa bałtyckie pragnęłyby goręco by stało się moŝliwym omawianie wspólnych spraw na naradach wszystkich pięciu republik. Poza to prezydent ministrów estońskich zakomunikował, iż uchwała o stosunku państw bałtyckich do jednego z państw biorących udział w konferencji w wypadku, gdyby było ono zmuszone do wojny wbrew woli z państwem postronnym - nie była, bynajmniej ograniczona formułą życziwej neutralności. W agresywne zamiary Rosji sow. Piip nie wierzy, poniewaŝ Rosja nieby na tem nie zyskała.

Ryga. Najpopularniejsza gazeta litewska "Jaunakas Binas" przytacza wrażenia szefa sztabu litewskiego gen. Penikisa tyczące się armii polskiej. Armia polska - gen. Penikis - sprawia wrażenie bardzo dzielnej. Dyscyplina doskonała, uzbrojenie dobre. Polacy mają to, czego inne państwa bałtyckie nie posiadają, mianowicie własne fabryki broni. Wiadomości o koncentracji armii sowieckiej przeciwko Polsce przyjmują polacy najzupełniej spokojnie. Są oni pewni, iż Polska w razie napaści moskiewskiej da sobie sama radę. Generał Penikis sądzi, że Rosja wstrzyma się od nowych swantur, które mogą mieć dla niej bardzo smutne skutki.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Wczoraj odbyły się w Rydze narady ministrów spraw zagranicznych Łotwy, Finlandji i Estonji. Oczekiwano także przybycia litewskiego ministra spraw zagranicznych Jurgutisa otrzymano jednak wiadomości, iż przyjechać nie może wobec czego w imieniu Łotwy w naradach ministrów bałtyckich brał udział poseł miejscowy Zaunius.

Helsingfors. Przedstawiciel sowietów w Finlandji Czernik powrócił do Helsingferu, wkrótce oczekiwane jest też przybycie prezesa delegacji sowieckiej do komisji mieszanej.

Komunikat prasowy
z dn. 21. III. 22 r.

MOSKWA

"Izwiestja" zamieszczają rewelację o obecnej działalności Sawinkowa z faszystami włoskimi. W związku ze zwołaniem konferencji genueńskiej Sawinkow zwrócił się do ich lidera faszystów Mussellien'ego z propozycją wspólnej pracy i działalności przeciwko bolszewikom. Mussellini się zgodził, lecz pod warunkiem pracy na terenie Włoch lub Jugosławji. Sawinkow się zgodził i przyrzekł pomoc w walce przeciwko bolszewikom w związku z przyjazdem do Genui delegacji rosyjskiej i przygotowaniem komunistycznej partji Włoch. Działalność Sawinkowa polegać będzie na szpiegowaniu i prowokowaniu członków delegacji sowieckiej Rosji oraz przeciwdziałaniu wraz z faszystami akcji komunistów włoskich. 21. III w czasie pobytu swego w Smoleńsku Trocki wydał rozkaz do armji w kwestji polskiej. Konstatuje w nim fakt, że stosunki między Rosją sow. a Polską ciągle się psują. Powody tego są głębsze - mówi Trocki - leżą one w kilkunastowiecznej walce i wzajemnej nienawiści. Carat przez 150 lat pracował nad pogłębieniem tej nienawiści, a szowiniści polscy to wyzyskują, strasząc lud polski przed przyjściem Moskale. Należy więc, by to usunąć, pouczyć naród rosyjski a przede wszystkim armję o historii narodu polskiego, by go zrozumieć i nierozumnem postępowaniem z polakami i wygłaszaniem zdań o Polsce mieć to na widoku. Gdy wszyscy Rosjanie będą szanować narodowe uczucia polskie, stosunek ten się zmieni i prace szowinistów polskich podsycających nienawiść będzie bezcelowa, bo lud polski zrozumie, że ze strony Rosji nie grozi mu żadne niebezpieczeństwo.

92.
XXXXX

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Tyflis. 18. III wedle doniesień gazety Istigbat na bankiecie wydanym przez posła R.S.F.S.R. Tratowa na cześć Mustafy Kemala paszy ten ostatni w odpowiedzi na wyrażone mu życzenie zaznaczył, że ma nadzieję, że sojusz między Turcją i R.S.F.S.R. będzie wiecznym.

21. III jak donosi prasa z Czyty wojska kontr-rewolucyjne na nowo koncentrują się do walki z czerwonymi w wzmocnionym rejonie Iwańskim, z którego raz już były wyparte.

Komunikat prasowy

z dn. 24. III. 22 r.

RYGA

Wczoraj przedstawiciel rządu sowieckiego Jurenczew zaproponował rządowi Łotewskiemu swołanie jednej jeszcze konferencji wszystkich państw bałtyckich z udziałem Rosji na 28 marca. Rząd Łotewski się zgodził i występuje w roli zapraszającego. Konferencja ma mieć jakoby tylko charakter zarady.

Delegacja sowiecka do Genewy przyjechała dnia 23 marca do Rygi. W związku z tem zapowiada się tu liczny wjazd korespondentów zagranicznych i fotografów kinowych.

Helsingfors. ~~W~~ w fińskich prowincjonalnych związkach zawodowych 12.000 uczestników głosowało na połączenie się z moskiewskim internacjonalizmem. W głosowaniu brało udział tylko 37% robotników.

Gazeta "Sotsial-de-okrata" donosi, że ponieważ stosunki fińsko-sowieckie znacząco się poprawiły ~~z~~ zbyteczny jest sojusz z Polską. Na genueńskiej konferencji Finlandja ~~ad~~ adaniam Sotsial-de-okrata winna dążyć do uznania Rosji sowieckiej ~~de~~ de jure.

Rząd fiński w Moskwie podpisał z rządem sowieckim umowę, na zasadzie której wszystkie spory pomiędzy temi państwami rozstrzygać ma fińsko-sowiecka komisja mieszana.

Ryga. Powstał projekt założenia w Moskwie wielkiego Łotewsko-rosyjskiego towarzystwa dla wwozu i wywozu pod nazwą "Latrus". Udziałowcami towarzystwa z jednej strony będzie komisariat dla spraw handlu zewnętrznego i także tak zwany ~~Gen~~ Centrotorg, z drugiej szereg najwybitniejszych firm przemysłowych Łotewskich. Kapitał towarzystwa wynosić ma do miliona rubli w złocie.